

עין משפט
גו מצוה

מציאת האשה פרק ששי כתובות

מסורת הש"ס

(א) ונתפסה פה פ"ד
(ב) ונתפסה פה פ"ד
(ג) שם (ד) ונתפסה פה
פנתים כ"א (ה) כ"א
(ו) ונתפסה פה
(ז) ונתפסה פה
(ח) ונתפסה פה
(ט) ונתפסה פה
(י) ונתפסה פה
(יא) ונתפסה פה
(יב) ונתפסה פה
(יג) ונתפסה פה
(יד) ונתפסה פה
(טו) ונתפסה פה
(טז) ונתפסה פה
(יז) ונתפסה פה
(יח) ונתפסה פה
(יט) ונתפסה פה
(כ) ונתפסה פה
(כ"א) ונתפסה פה
(כ"ב) ונתפסה פה
(כ"ג) ונתפסה פה
(כ"ד) ונתפסה פה
(כ"ה) ונתפסה פה
(כ"ו) ונתפסה פה
(כ"ז) ונתפסה פה
(כ"ח) ונתפסה פה
(כ"ט) ונתפסה פה
(ל) ונתפסה פה

שכא ולינשא. משל דקדק דלמרינן לקמן אשך יחסר לו וזו אשה: משל עווסוס. שדמינן יקריס והוא היה מעוננו: בליטרא נשר. שהיה נשר
ביוקב והיה לרין נשר בדמי ליערע מעות: כפר קטן פיה. ואין המומר נמכר: אטוולפיס. בשבילו. והיינו רבואה ועלום נמשקל ליערע
נשר קאלמ: סהוא דאסא. עני המנקש פרנסה: כמה אשה סועד. מה אשה רגיל לאכול נסעודתך: נעסו. הכל לפי מה שהוה לרין כל
יחד ויחד לפי לימודו: אמר רבא מאי דקאמ. מה דבר זה שארע לפני עמה שלא היימי רגיל בכך נבלת זו לכלן ומרגנולת ויין שכן ביה:
נענסי לך. דכתיבי יומר מדלי: אין
לו. משלו: ואינו רואה להספרנס. משל
דקדק: יש לו ואינו רואה להספרנס.
משלו אלא משל דקדק ומסאף עלמנו
נרעב: ססווס דעטו עליו. יבנה
לכו לומר דעתם לחזור ולגבות הימני
הואיל ומצעוני משכון אין זו אלא
הלוואה ויטול בלא נוסח שאילמא אין לי
משכון והס יאמרו טול בלא משכון:
לינורא דדשא. חור שנמפתן וליך
הדלת סוכב בו: סהוא יומא. אותו
היום שנתן העני לכו לדעת מי ומנס
לו: כיון דחוס. העני: אלא שפיתאן:
כנו ביסא. ועניינס מולאון אותי
לפיך וכותיבי גדולי: ומקרבא סנייסי.
לנחמי מולאן אכלי סתא ונתן מעות
ובשר והלך יאמרו טול בלא משכון:
לעניינס והס טורחסיס אקתי סעודי:
מאי כולי האי. למה להס לנרוח ולכנס
למטר: היא מולאן והיא סתא
וגו. אע"פ שכמה לשרף לא גילתה
הדבר אלא שם אס קי גלס הוא וס לא
יגלס נשרפת: עייפינסו. כפלנינו:
סיאנקי. שם מקוס: וודאי קליני.
ידיה קלס הכינוי לרין רחוקה
שאתי יולא לה: ומללי ענייסי. ומתק
עיינו כלפי אחוריו לראות שלא
יבא רמלו וימירס עשושה עלמו
עני והעניינס כלסיס וממירסיס אותם:
בטלי

תורה אור השלם
1. כי פחת תפתח את
ידיך לו והעבט תעביטנו
לו מחסורו אשר יחסר
דברים שו"ח
2. ויאמר ה' אליה לא
טוב דעות האדם לכבוד
אעשה לו עור כבדתי:
בראשית ב' י
3. עני כל אלקי ישרור
ואתה נותן לקים את
אכלם בעתו:
תהלים קמ"ט טו
4. הוא מוציא והוא
שולח אל ימיה לאמר
לאיש אשר אלה לו
אנכי ראה ותאמר הבר
נא למי החמת
התהילים
הרמב"ם
בראשית ל"ח כה

מסורת הש"ס
(א) נמי ליטרא דדשא
יומא חד לחי:
מוסף רש"י
זה שאין לו מתה
שימפנסו ואינו רואה
להספרנס. משל נמשקל
העבט
דקדק הלואה (ב"ב א"א)
זה שיש לו ואינו
רואה להספרנס. משל
אלה משלן שמה שיי
להעבטו ולפדע ממנו
למר מיה (ש"ס) דרשי
ליה ארבעה זוזי
בצינורא דדשא. שהני
אינו יודע ממי טעלה והוא
יודע למי טמנה (ב"ב
י"א) דכתיב היא מוצאת.
ואלו כתיבם לא אמרה אל
הסמנסיס של יהיה הם וס
למי יהיה אלא לניס אשך
אלה לו אנוי יהיה, אס
יהיה יודע וס לא אשך
ולא אלנני פניו (ג'ד'ב'ט'
מ"ג) אף על פי שיהו
מולאין אותה גשפיה לא
למיה להס ליערע נעלמי
אלה סתה לו נמי סתה לו
למי יהיה וס לא יהיה
מעלמי יודע (ב"ב ט'
ו"א) וס
לאו משרף ולא סתה היא
לת דכתיב (ש"ס) ונתפסה
בראשית לח ב"ב. באששא
התקינו. ספיהסיס סתאדרין
לואשא סתהסיס ריבסיס
סתיבדי גדולס כדלמרינן
כ"ה' (ל"א) נמי עשר
מסות (ב"ב ט"ה). המבוכו. לעניינס, אל יבזבו יותר מחומשי. סנכסיסי, שלא יטרכך לנחית (ש"ס) ורשי ליה לאחוריה. והני טעלה ודמי טעלה ואינו יודע למי טמנה (ב"ב י"א).

וחכ"א י"א זו ואינו רוצה להתפרנס
אין נוקקין לוי. הני חכמים
הס ר"ש דלעיל וא"ת והא לית ליה לרי'
שמעון דברה מורה כלשון בני אדם
נמסכת ראש השנה (דף ט"ה) ועוד הא
דדרשין פסקן אלו מליאות (ב"מ דף
לא): הקס תקיס השנ משיב אפי' מלה
פעמים אטו כולשו דלא כר"ש ואומר
ר"י דכל היכא דלינא למידש דרשין
ולא אמרינן דברה מורה כלשון בני
אדם אלא הכא דלא מסתבר ליה
למידש כרבנן דקרא משמע דנאין לו
מיימי כדכתיב די מחסורו:
דכתיב היא מוצאת. רביעי
מנאל גריס מונא בלא
א"ף לשון יולא שם בליון (א"ה ד')
בטלי
באנשי גליל העליון ישלחוהו כשר בכל
יום ליטרא בשר מאי רבותא אמר רב הונא ליטרא בשר משל עופות ואיבעית
אימא בליטרא בשר ממש רב אשי אמר התם כפר קטן היה בכל יומא הוה
מפסדי חיותא אמטולותיה: ההוא דאתא לקמיה דרבי נחמיה אמר ליה במה
אתה סועד א"ל בבשר שמן ויין ישן רצונך שתגלגל עמי בעדשים גלגל עמו
בעדשים ומת אמר אוי לו לזה שהרגנו נחמיה אדרבה אוי לו לנחמיה שהרגנו
לזה מביעים ליה אלא איהו הוא דלא איבעי ליה לפנוקי נפשיה כולי האי
ההוא דאתא לקמיה דרבא אמר לו במה אתה סועד אמר לו בתרנגולת
פטומה ויין ישן אמר ליה ולא חיישת לדוחקא דציבורא א"ל אטו מדידהו
קאכילנא מדרחמנא קאכילנא דתנינא יעני כל אלקי ישרור ואתה נותן להם
את אכלם בעתו לא נאמר אלא בעתו מלמד שכל אחד ואחד נותן
הקב"ה פרנסתו בעתו אדהכי אתאי אחתיה דרבא דלא הוויא ליה תליסרי שני ואתאי ליה תרנגולת פטומה ויין
ישן אמר מאי דקאמ א"ל יענתי לך קום אכול תנו רבנן אין לו ואינו רוצה להתפרנס נותנין לו לשום הלואה
וחוזרין ונותנין לו לשום מתנה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים: נותנין לו לשום מתנה וחוזרין ונותנין לו לשום
הלואה לשום מתנה ליה אל שקיל אמר רבא ילפתוהו לי לשום מתנה יש לו ואינו רוצה להתפרנס נותנין לו
לשום מתנה וחוזרין ונפרעין ממנו חוזרין ונפרעין הימנו תו לא שקיל אמר רב פפא לאחר מיתה ר"ש אומר יש
לו ואינו רוצה להתפרנס אין נוקקין לו אין לו ואינו רוצה להתפרנס אומרים לו הבא משכון וטול כדי שתזווח
דעתו עליו ת"ר י העבט זה שאין לו ואינו רוצה להתפרנס שנותנים לו לשום הלואה וחוזרין ונותנין לו לשום
מתנה תעביטנו זה שיש לו ואינו רוצה להתפרנס שנותנין לו לשום מתנה וחוזרין ונפרעין הימנו לאחר מיתה
דברי ר' יהודה וחכ"א יש לו ואינו רוצה להתפרנס אין נוקקין לו ואלא מה אני מקיים תעביטנו ד"בברה תורה
כלשון בני אדם "מר עוקבא הוה עניא בשיבכותיה דהוה רגיל כל יומא דרשי ליה ארבעה זוזי בצינורא דדשא
(ב) יום אחד אמר איזיל איהו מאן קעביד בי ההוא שיבכותא ההוא יומא נגהא ליה למר עוקבא לבי מדרשא אתיא
דביתהו כהדיה כיון דחזויה דקא מצלי ליה לדשא נפק בתריהו רהוט מקמיה עיילי לההוא אתונא דהוה גרופה
נורא הוה קא מיקליין כרעיה דמר עוקבא אמרה ליה דביתהו שקול כרעך אויתיב אכרעאי חלש דעתיה אמרה
ליה אנא שכיחנא בגויה דביתא ומוקרבא אהניתי ומאי כולי האי ד"אמר מר זוטרא בר טוביה אמר רב ואמרי
לה אמר רב הונא בר ביזנא אמר ר"ש חסידא ואמרי לה א"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי נוח לו לאדם
שימסור עצמו לתוך כבשן האש ואל ילכין פני חברו ברבים מנא לן מתמר דכתיב יהוה מוצאת מר
עוקבא הוה עניא בשיבכותיה דהוה רגיל לשדורי ליה ארבע מאה זוזי כל מעלי יומא דכיפורא יומא חד
שדרינהו ניהליה ביה בריה אתא אמר ליה לא צריך אמר מאי חזית חזאי דקא מולפי ליה יין שכן אמר
מפנך כולי האי עייפינהו ושדרינהו ניהליה כי קא נחא נפשיה אמר איתו לי חושבנא דצדקה שאילמא דהוה
כתיב ביה שבעת אלפי דיגרי "סיאנקי אמר זוטרא "קליילי ואורחא דחיקתא קם בבוזיה לפלגיה ממוניה היכי
עבד הכי והאמר ר' אילעאי באוושא התקינו המבוכו אל יבזבו יותר מחומשי הני מילי מחיים שמא ירד מנכסין
אבל לאחר מיתה לית לן בה: "רבי אבא הוה צייר זוזי בסודריה ושדרי ליה לאחוריה וממצי נפשיה לבי עני
ומצלי עיניה מרמאי רבי חנינא הוה הוה עניא דהוה רגיל לשדורי ליה ארבעה זוזי כל מעלי שבתא יומא
חד שדרינהו ניהליה ביד דביתהו אתאי אמרה ליה לא צריך מאי חזית דהוה קאמרי ליה במה אתה סועד
במלי

א"ב ג ד ח ט י
מחמת עמיס ה"ג ד
מנן פסיק קמ טוטי"ע י"ד
סמון ד' טפ"ף א'
י"ח (טוטי"ע י"ד) שם
טפ"ף ד':
י"ט ה' ו' טי"ט ט'
סמון שם טוטי"ע ט'
סמון דג' טפ"ף ט'
ב' ז טי"ט טוטי"ע ט'
טפ"ף י':
כ"א ח טי"ט ט'
ט טמנ שם טוטי"ע
י"ד טי"ט דמט"ף ט':
כ"ב ט טוטי"ע שם טפ"ף
א' כ"ב טי"ט:
כ"ג י טי"ט ט'
טוטי"ע שם טפ"ף ט':

תוספות ר"ד
שחייב כבועת דריקא נמי
דקמינו לחיותא אלאמי אינו
קודם אלא במקום שאין לו
חיות במקום אחרת אבל
במקום שיכול לחיות האשה
במקום: ת"ר יחסו ואתיב
שכא ולינשא משיאין
את היתומה ואזכי היתום
ספני שכשמה של אשה
מרבית משל איש ת"ר
יתום כבועת לישא שוכריס
לדבר כלל ומביעים לו מה
וכל כלי תשמישו ואח"כ
משיאין לו נשואי יד
מחוסרו אשר יחסר (לו)
או מה ושולחן לו ו
אשה וכה"א אעשה לו
עור כבדתי ת"ר די מחסורו
אתה מצוה עליו לפרנס
אתה מצוה לעשות
אשר יחסר לו אפילו סוס
לרכוב ועבד לרוץ לפניה.
מעשה בבלי הוקן שלקח
לעני בן טובים סוס לרכוב
עליו ועבד לרוץ לפניו
פעם אחת לא מצא עבד
לרוץ לפניו ורוץ לפניו
ג' מילין. ת"ר אין לו
תחבוטו רוצה להתפרנס משל
אחרים נותנים לו לשם
הלואה וחוזרין ונותנים
לשם מתנה דברי ר"מ יש
לו ואינו רוצה להתפרנס
ולא חזרין ונותנים מתנה
וחוזרין ונפרעים ממנו
לאחר מיתה ר"ש אומר יש
אין נותנים לו לשם
העבט זה שאין לו ואינו
רוצה להתפרנס שנותנים
לו לשם הלואה וחוזרין
וחוזרין ונותנים ממנו
לאחר מיתה ר"ש אומר יש
אין נותנים לו לשם מתנה
רוצה להתפרנס שנותנים
לו לשם מתנה וחוזרין
ונפרעים ממנו לאחר מיתה
דברי ר"י וחכ"א יש
לו ואינו רוצה להתפרנס
אין נותנים לו כל עיקר
אלא מה אני מקיים
תעביטנו דברה תורה
כלשון בני אדם: א"ר
באושא התקינו המבוכו
אל יבזבו יותר מחומשי
הדמי מחיים שלא ירד
מנכסין אבל לא ימיל ליל בה
עין בפי נערה: